

Forslag til Special Session på Trafikdage

Clement Guasco, cgu@fdm.dk

FDM

Title:

Offentlig-privat samarbejde om pendlersamkørsel - inspiration fra den franske succeshistorie.

Synopsis

Dette forslag er en uddybning af et oplæg om *den franske model for samkørsel* præsenteret som udvidet resumé i 2021.

Til det formål inviteres en repræsentant fra Frankrigs andenstørste pendlersamkørselsplatform. Målet er at præsentere de seneste udviklinger i Frankrig, hvor samkørsel er blevet en integreret del af Regeringens strategi for en mere bæredygtig persontransport med 1,125 milliarder kroner i offentlige investeringer i perioden 2023-2027. Et grundlæggende element i den franske succes er, at den involverer både trafikelskaber, kommuner, arbejdspladser, uddannelsessteder, regeringen og samkørselsudbydere i at gøre samkørsel nemmere og mere fordelagtigt for pendlere. Denne synergi bliver omdrejningspunktet for sessionen, som vil sætte den i en dansk kontekst ved hjælp af cases med danske aktører.

Den franske model illustrerer, hvordan trafikelskaber kan købe ledige sæder i privatbiler, som de køber ledige sæder i busser og hos taxavognmænd i dag. Den hviler på at trafikelskaber/kommuner hyrer samkørselsplatforme til at få arbejdspladser, uddannelsessteder og pendlere til at køre sammen i deres område. Dertil finansierer de systemet, så chauffører får en større gevinst af at åbne deres bildør uden at passagererne betaler for det (det er endda gratis for en pendlerkortholder at køre på en akkrediteret platform). Dertil hjælper staten gennem en række økonomiske og lovmæssige rammebetingelser, som både tilskynder virksomhederne til at engagere sig aktivt i, hvordan deres medarbejder kan pendle grønt samt hjælper lokale myndigheder med at finansiere indsatserne. Dette sikrer en større synergi mellem arbejdspladser og uddannelsessteder, som vil hjælpe deres ansatte og studerende, og de lokale trafikelskaber, som vil sikre et bedre mobilitetstilbud i deres området ved at integrere samkørsel i kollektive trafik.

Det interessante ved den franske model er, at den viser, hvordan man kan strukturere samarbejdet mellem offentlige myndigheder med ansvar for borgernes mobilitet, som står med ansvaret, og virksomheder og uddannelsessteder, som står med behovet for borgernes mobilitet. Begge parter er interesseret i at pendlere får det bedst mulige mobilitetstilbud. Modellen, som er opstået i Frankrig, hjælper også med at internalisere nogle af eksternaliteterne i persontransport, såsom klimapåvirkning, trængsel, dårlig mobilitet, behovet for arbejdskraft og rekrutteringsbesværet i yderområde, til at finansiere et økosystem, hvor brugerne som vælger at deltage, får en fordel i forhold til dem, som vælger ikke at gøre det. Denne model bør diskuteres i Danmark, hvor der stadig er få fordele ved at køre sammen.

Sessionen stater med at illustrere modellen ved hjælp af konkrete erfaringer fra Frankrig. For at gøre det inviterer vi den andenstørste samkørselsplatform i Frankrig, som vil lave et oplæg om de seneste udviklinger i Frankrig og den franske regerings strategi for at fremme samkørsel som et alternativ til solobilisme (bl.a. integrationen af samkørsel i trafikelskabernes tilbud, den grønne mobilitetspas på 600€, den nye bonus på 100€ efter 10 samkørslesture, lovkrav om mobilitetsplaner for virksomheder...).

Derefter sætter vi dem i en dansk kontekst for at invitere tilskuerne til en diskussion om, hvordan pendlersamkørsel kan struktureres i Danmark, hvis den skal kunne hjælpe med at løse nogle af persontransportens udfordringer ift. klima, begrænset mobilitet udenfor byerne og trængsel på veje og parkeringsarealer.

Dette gør vi gennem et konkret eksempel fra Hillerød, hvor både arbejdspladser, uddannelsessteder, kommunen, regionen og MOVIA arbejder med en række samkørselsindsatser, som tilsammen involverer alle de partnere, der typisk samarbejder om at forankre pendlersamkørsel i hverdagen i Frankrig. Denne case vil derfor kunne benyttes, som udgangspunkt til den efterfølgende diskussion.

En anden læring fra den franske model for samkørsel er at arbejdspladser og uddannelsessteder er afgørende partnere for at forankre samkørsel i pendlernes vaner. Behovet for persontransport er i stort omfang bundet til borgernes behov for adgang til arbejde og uddannelse og disse aktører spiller derfor en stor rolle i at formidle nye løsninger og nye vaner. Derfor vil diskussionen blive suppleret af et kort oplæg om erfaringer med danske arbejdspladser, som har arbejdet med grøn medarbejderpendling, med fokus på arbejdspladsernes motivation for at kigge på deres medarbejdes transportvaner og på grøn mobilitet.

Sessionen vil således have et empiriske indhold, som vil invitere tilskuerne i at reflektere over mulighederne for at implementere lignende tiltag i en dansk kontekst og strategien dertil.

Plan for sessionen

- (10 min.) Kort introduktion: Den franske model set fra helikopteren. Hvilke aktører er involveret. Oplæg fra Clement Guasco, FDM
- (20 min.) Den franske model for pendlersamkørsel fra kilden: bl.a. integration af samkørsel i kollektiv trafiktilbuddet, grønt mobilitetspas, mobilitetsplaner. Oplæg på engelsk fra Anais Enrico, Karos France
- (10 min.) Den danske kontekst. Hillerød, som case: Hvilke aktører er involveret og status: MOVIA, Hillerød Kommune, Region Hovedstaden, uddannelsessteder og virksomheder. Oplæg med deltagelse fra Region hovedstaden og MOVIA.
- (10 min.) Mobilitetsplaner for virksomheder: Hvad synes virksomhederne selv. Oplæg fra Anna Thormann, Gate 21
- (35 min.) Workshop/debat
 - Hvem har interesse for at samkørsel lykkes?
 - Gruppe A: Mobilitetsplaner for virksomheder: Hvordan får vi virksomhederne med?
 - Gruppe B: Offentlige myndigheders rolle i at koble kollektiv trafik og samkørsel sammen.
- (5 min) Opsamling

Det tilskuerne vil tage med sig:

- Inspiration fra Frankrig, hvor pendlersamkørsel driftes i stor skala både i byer og på landet.
- En forståelse for kæden af aktører, som muliggør pendlersamkørsel
- Ideer til selv at arbejde videre med pendlersamkørsel, som offentlig menighed, trafikelskab eller arbejdsplads.

Deltagere i oplæg og/eller debat:

- Clement Guasco, FDM (ansvarlig for sessionen og vært)
- Anais Enrico, Karos France
- Morten Hass, Region Hovedstaden
- Anna Thormann, Gate 21
- Anette Enemark, MOVIA
- Hillerød Kommune, t.b.c.